

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy hóra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
Negyedév. e. . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétéfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-43. SZÁM.

A Kormányzó megnyitotta a nemzetgyűlést

Budapest, június 20. Ma történt meg a második nemzetgyűlés ünnepélyes megnyitása. Az ellenzék, megbeszélte taktikája szerint, az ünnepélyem nem jelent meg, csupán a folytatógagos rendes ülésen vett részt.

Annál lelkesebb módon fogadta a Kormányzót és valóban államfőhöz méltó, pártokon

A Mindenható áldását kéri a törvényhozás munkájára

A nemzetgyűlés megnyitása alkalmából ma délelőtt 10 órakor ünnepi szent misét tartottak a budavári Koronázó Mátyás templomban. A szent misét Csernoch János bíboros hercegprímás pontifikált, fényes papi segédlettel. Jelen voltak gróf Bethlen István miniszterelnök vezetésével a képviselők, Nagy Apponyi Albert vezetésével a képviselők, Nagy Pal és Soós Károly altábornagy, Kenyeres Balázs a tudományegyetem rektora, Simon Ákos prorektor, a dékánok, Nádossy országos főkapitány és báró Wlassich Gyula.

Ugyancsak 10 órakor hálaadó istentiszteletet tartottak a Kálvin-téri református templomban. Az istentiszteleten megjelent gróf Bánffy Miklós külügyminiszter, nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter, Fay Gyula, Könyves Lajos, Csontos Imre, Erdőhegyi Lajos, Berky Gyula, Lovász János, Szijj Bálint és még több képviselő. Képviselette magát a

felül emelkedő megnyilatkozását a kormány hatalmas tábora.

A rendes ülés elég simán folyt le, hiszen jóformán csak formások megtartásáról volt szó. Egy-egy mandátum átnyújtását kísérte csupán az ellenpárt részéről csipős vagy indulatos megjegyzés.

hadsereg tisztikara is, élén Kovács Ferenc altábornaggal. Jelen volt továbbá dr Kovács Sebestyén egyházi főgondnok. A zsolttár és ima elhangzása után dr Ravasz László református püspök mondott beszédet és végül a közönség elénekelte a Himnuszt.

A Deák téri evangélikus templomban is ünnepélyes istentiszteletet tartottak, amelyen megjelent Belitska Sándor honvédelmi miniszter, Valkó Lajos kereskedelemügyi miniszter, Farkas Jenő altábornagy városparancsnok, Gömbös Gyula, báró Prónay György, Pesthy Pál, dr Csizmadia András, Borgulya Pál, Zsilinszky Endre nemzetgyűlési képviselők. Raffay Sándor evangélikus püspök távollétében Csengődy Lajos evangélikus lelkész beszédében összehátásra, egységes munkára és a legelső magyar ember körül való tömörülésre buzdította az egyház nevében az egybegyűlteket. Az istentisztelet a Hymnuszt eléneklésével ért véget.

A diplomáciai kar testületileg jelent meg

Ma délben 12 órakor volt a képviselőház kupolacsarnokában a nemzetgyűlés ünnepélyes megnyitása. Erre az alkalomra a kupola termet a bejárattal szemben eső részen délszaki növényekkel díszítették fel és ugyanitt szőnyeg helyeztek el, amelyen állva a Kormányzó az ünnepélyes megnyitó beszédet elmondotta. A képviselőházköri Országház-téren három század rendőrlégénység tartotta fenn a rendet. Az Országház-téren már a kora délelőtti órában nagy számú tömeg gyűlt össze és várta a Kormányzó valamint a meghívott előkelőségek érkezését, fél 12 órakor sorra érkeznek meg Schioppa Lőrinc pápai nuncius, Sember gróf lengyel követ, Dembinszky gróf követségi tit-

kár, Wawrek cseh követ, Bules követség-attache, Hornbestel osztrák követségi ügyvivő, Fürstenberg gróf német követ, Castagnetto olasz követ feleségével, Finci gróf követségi titkár, Formentini követségi titkár, Hohler angol követ, feleségével, Humphrey angol követ-attache feleségével, Garcis Resl gróf spanyol követ. A külföldi előkelőségeket Berczy István miniszterelnökségi helyettes államtitkár vezette fel a részükre fentartott páholyokba. A parlament főbejárata előtt díszszázad állott. A főbejárati lépcsők aján várakozott a Kormányzó érkezésére a városparancsnok, Nádossy Imre országos főkapitány és még mások.

A Kormányzó megnyitó beszéde

A Kormányzó és kísérete pont 12 órakor érkezett az országház elé. Az első autóban Magasházy László szárnysegéd ült, a másodikban a Kormányzó Bethlen István gróf miniszterelnökkel, a harmadikban Bartha Richárd a kabinet iroda főnöke. A Kormányzó megérkezésekor a katonazenekar Hymnuszt játszott. A Kormányzó fogadta a díszszázad parancsnokának jelentését, majd végigment a díszszázad arcéle előtt, azután a főbejáratnak tartott. Az országház kapujában Lukovich Aladár a múlt nemzetgyűlés háznagya rövid beszéddel üdvözölte.

A Kormányzó ezután felment az ország-ház kupolacsarnokába, ahol belépésekor az összegyűlt képviselők kitörő éljenzéssel fogadták. A Kormányzó egyenesen a kupola terem főbejáratával szemben levő helyre ment, ahol Bethlen István gróf miniszterelnöktől kéziratot vett át és ebből olvasta a megnyitó beszédet.

A Kormányzó a következő beszédet intézte a képviselőkhez:

— Tisztelt képviselő urak! Bizalommal

és örömmel üdvözlöm a második nemzetgyűlés összegyűlt tagjait. Nehéz időkben, gondterhes küzdelmek között kell folytatni az ország újjáépítésének nagy munkáját. Magyarország első nemzetgyűlése megállította hazánkat a pusztulás útján. Két évi működéséhez fűződik több olyan alkotás, amelyek az ország válságos helyzetében további életének feltételeit teremtettk meg. Az első nemzetgyűlés megbízásának lejárta azonban nem engedte meg, hogy feladatát befejezhesse. Önökre vár tehát az a nagy munka, hogy előmozdítsák a nemzet haladását az ezeréves alkotmányunk folytonossága felé és hogy gondoskodjanak az ország súlyos gazdasági helyzetének orvoslásáról.

— Mindez csak úgy lehetséges, ha az országban rend és nyugalom van és ezzel a lelkek egyensúlya végleg helyreáll. Enek biztosítása lesz a kormány egyik legfőbb feladata, mert csak úgy lehet megteremteni a lelkeknek azt az egységesítést, amely előfeltétele a gazdasági fellendülésnek, a nemzeti művelődés haladásának és általában a nemzet

ujjáleledésének. Ezzel együtt kell haladni egy-uttal a szabadságjogok mind teljesebb helyreállításának és kiépítésének. Ehhez azonban, hogy ezek a célok megvalósulhassanak, mindnyájunk közreműködésére van szükség.

— Az ország külpolitikai helyzetét tekintve, reményét látjuk annak, hogy a nagyhatalmak részéről megértéssel, tárgyilagos jóindulattal fogunk találkozni, mindazon kérdések rendezését illetően, amelyek, mint a trianoni szerződés folyamatai, még megoldásra várnak. A kormány feladata lesz a tartós és állandó béke biztosítása és a nemzetközi viszonylatokban, különösen pedig a szomszéd államokkal gazdasági téren a szükséges megegyezések létesítése avégett, hogy a forgalom korlátozásának lehető megszüntetésével, a világ gazdaságába ismét bekapcsolódhassunk.

— Istenbe vetett bizalommal hiszem és remélem, hogy Magyarország második nemzetgyűlése őszinte odaadással és a haza mindenekfelett álló érdekeinek lelkes szolgálatában fogja nemes feladatát teljesíteni. Kívánom, hogy megőrizve az ország nehéz helyzetében a nemzet nagy érdekei által kívánt egységet, egyek legyenek a közügyek odaadó szolgálatában és fáradhatatlanul működjenek közre szebb és jobb jövőre hivatott országunk talpraállításának nehéz munkájában.

— Isten áldását kérve működésükre, a nemzetgyűlést megnyitottak nyilvánítom.

A kormányzó beszédét a képviselők lelkes éljenzéssel fogadták. A Kormányzó kíséretével balján Bethlen István gróf miniszterelnökkel lement az országház elé. Mialatt a lépcsőn lehaladt, a katonazenekar újra a Hymnuszt játszotta.

Ezután a Kormányzó és kísérete újra autóra szállt a közönség lelkes éljenzése közben.

230 képviselő 241 mandátumot nyújt be

Apponyi Albert gróf korelnök a nemzetgyűlés mai első rendes ülését egy negyed 2 órakor nyitotta meg. Bejelent a miniszterelnöki átirat érkezését a Kormányzó mondotta megnyitó beszéd szövegéből. (Irattárba tétetik).

Ezután a megbízó levelek átadása előtt felhívja a nemzetgyűlés tagjait, hogy írják a megbízó levelükre a budapesti és vidéki címüket. Ezután felolvastatja az összeférhetlenségről szóló 1901. évi XXIV. t. cikkel, továbbá a m. kir. kormány 2200—1922. M. E. számú rendeletét, amely szerint az összeférhetlenségről szóló törvényekben foglalt rendelkezések a jelen választási rendelet alapján összegyűlt nemzetgyűlés tagjaira is alkalmazást nyernek.

Ezután a megbízó levelek átadása következik névsorolvasás mellett.

A jegyző olvassa névsor szerint a képviselők neveit és a képviselők neveik olvasásánál átnyújtják mandátumaikat.

Barlos Andor, amikor mandátumát át akarja nyújtani, az ellenzéki oldalon nagy zaj támadt.

Haller István: Csendőrökkel szerzett mandátum! Meg lesz peticionálva.

Kuna P. András: Ellenzéki igazgatás! Amikor Bell Miklós nyújtja át mandátumát, ugyancsak nagy zaj keletkezik az ellenzéki oldalon. Bell Miklós tudvalevőleg Fényes Lászlót buktatta meg.

Ruppert Rezső: Szép mandátum! Bell Miklós vitatkozni akar Rupperttel,

Rakovszky István azonban erélyesen kiabál, hogy üljön le, menjen a helyére. Némi ideig beszél Bell Miklós, azután a jobboldal éljenzése mellett helyére ül.

Csontos Imre mandátumának átnyújtásakor a Ház minden oldalán éljenzenek. Csontos Imre kezét feltartja és úgy köszöni meg az éljenzést.

Huszár Elemér: A sziklának egy darabja.

Jegyző tovább olvassa: Drózdai Győző!

Rupert Rezső: Az egyik Drózdai, a másikat olvitte Bartos János.

Huszár Elemér: Most jönne Ereki Károly. (Derűtlenség).

Esztergályos János nevének olvasásakor vörös szegfűvel a gomblyukában megy az asztalhoz és adja át a mandátumát.

A jobb oldalon több közbeszólás hallatszik: *Jó lesz, ha teljeszi azt a veres szegfűt!*

Jegyző tovább olvassa: Friedrich István. Felkiáltások a jobboldalon: Hol maradt az éljen?

Jegyző: Haller István.

Rakovszky István: Három miniszter megbukott, de Haller három mandátumot szerzett.

Szabó Sándor: De mennyit ártott a népek!

Mikor Iklódy-Szabó János mandátumát átadja, ismét nagy zaj támad a liberális oldalon. Rassai és Rupert állandóan közbekiabálnak.

Majd Jánosi Zoltán következik, akinek láttára az egységes párt oldalán nagy zaj keletkezik.

Közbekiáltások: *Hol a vörös lobogó?*

Jánosi Zoltán a terem közepére ér és úgy néz farkasszemmel a kormánypárttal.

Apponyi Albert gróf: Kérem a tisztelt képviselő urakat, sziveskedjenek csendben maradni és tartózkodjanak minden megjegyzéstől.

Kállay Tibort mandátumának átadásakor a jobb oldalon éljenzessel fogadják.

Rassai Károly: Hány embert csukatott le?

Szabóky Jenő: Halljuk, halljuk a szivbajosokat!

Ennek folyamán Nagy Ernő képviselő, nevének olvasásakor feláll, Apponyi Albert gróf korelnökhöz fordult, odakiált: — Az egyiket átadom kegyelmes uram, de mi van a tarpai mandátummal? Erre nagy zaj támad. Felkiáltások: Ilyen hang nem való a parlamentbe!

A nagy zajban csak báró Kaas hangja hallatszik, aki Nagy Ernő felé kiáltja: *Majd eddől! Izgatással szerezte!*

Nagy Ernő magából kikelten kiált Kaas felé: *Hazudik báró ur!*

Az izgalom a tetőfokára hág. Mindenfelől, különösen az egységes párt padsorai felől öklök emelkednek Nagy Ernő felé. A képviselők fenyegető magatartást foglalnak el és izgatottan harsogják: *Rendre, rendre, rendre!*

Apponyi Albert korelnök (megrázza a csengőt): A nagy zajban nem hallottam, hogy az egyik vagy másik oldalon mit mondtak, figyelmeztetem azonban a képviselő urakat, hogy se megjegyzésekkel, se közbeszólásokkal ne zavarják a megbízólevelek átadását.

A beadott mandátumok összeszámolására és a megbízó levelek felülvizsgálására kiküldött bizottság kijelölésére Apponyi Albert gróf korelnök fél órára felfüggesztette az ülést. Ezután újra megnyitja az ülést és kijelenti, hogy 230 nemzetgyűlési képviselő 241 mandátumot nyújtott be. Felhívja az osztályokat, hogy holnap délelőtt 10 órakor jelenjenek meg a kijelölt termekben és az eljárás eredményéről a legközelebbi ülésén tegyenek jelentést.

Két kifogásolt mandátum

A megbízó levelek átadása után Haller István kér szót és kijelenti, hogy két megválasztott képviselő mandátuma ellen kifogást emel. Az egyik Mokcsay Zoltán, Kunszentmiklós képviselője, kerületének főszolgabírája lévén, nem választható meg. A választások ideje alatt ugyan áthelyeztette magát, de főszolgabírói állásáról nem mondott le. A másik Wild József, a villányi kerület képviselője, ki Felsőausztriában született és aki magyar állampolgárságának megszerzése óta még nem töltött 10 évet Magyarországon. Apponyi Albert gróf a bejelentést szabályszerűen nyilvánítja és kijelenti, hogy a megválasztandó elnök majd a bíráló bi-

zottsághoz fogja utasítani a bejelentett kifogást a házszabályok értelmében.

Csütörtökön választják a nemzetgyűlés funkcionáriusait

Az ülés végén az elnök Apponyi Albert gróf napirendi indítványt tett. A legközelebbi ülés csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz, amelyen az egyes osztályok jelentést tesznek. Ezt a nemzetgyűlés elnökének, két alelnökének, 6 jegyzőjének és a házagnak megválasztása fogja követni.

Az ülés pont 3 órakor ért véget.

Lloyd George és Poincaré tanácskozásai

A kisantant ultimátuma Bulgáriához

London, jun. 20. Lloyd George és Poincaré tanácskozásainak befejezése után a sajtó képviselőinek közleményt adtak át, amely azzal kezdődik, hogy a találkozás mindvégig a legszívesebb volt. Az angol-francia védelmi szerződésről nem beszéltek, a két miniszterelnök abban állapodott meg, hogy ezt a témát elhalasztja akkorra, ha majd a keleti kérdések elsimultak.

A jóvátétel tekintetében egyetért a két miniszterelnök abban, hogy a jóvátételi bizottságnak teljes cselekvési szabadságot kell engedni. Hiba volna a garanciabizottságot munkájában befolyásolni és ha az ő jelentése azt állapítaná meg, hogy Németországot mulasztás terheli, akkor fog elválni, hogy a szövetségesek milyen megtorló rendszabályhoz folyamodjanak.

A hágai szakértőkonferencia tekintetében — folytatja a hivatalos közlemény — szintén egyetértés van a két miniszterelnök között arra nézve, hogy minden politikai kérdést ki kell küszöbölni. A hágai konferencián az egyes államoknak ugyanolyan jogkört és függetlenséget kell biztosítani, mint a genovai konferencián. Ami továbbá Szovjet Oroszország belső viszonyait illeti, Poincaré és Lloyd George azt tartja, hogy nem kell elhamarkodni a dolgot. Lenin súlyos betegsége bizonyosan forradalmat fog hozni s annak nem kell élébe vágni.

Az angol miniszterelnök azt kívánta, hogy a szövetségesek sietessék a béketárgyalások megindítását Görögország és Törökország között, de Poincaré nem osztozott ebben a felfogásban, mert szerinte a katonai helyzet ezt nem teszi kívánatosá.

A szövetségközi háborús adósságok dolgában az a vélemény alakult ki, hogy addig nem lehet ezt a kérdést véglegesen szabályozni, míg Amerika huzódozik tőle. Az Egyesült-Államok kormánya a haditartozások tekintetében nem zárkózik el az angol és a francia állásponttól, hogy inkább Franciaország háborús adósságait hajlandó elengedni Amerika, semmint Angolországét.

Berlin, jun. 20. A Lusitania felszínre emelésének hírével kapcsolatosan a német néppárt interpellációt terjesztett a birodalmi gyűlés elé. Az interpelláció legfontosabb kérdése az, hogy vajjon történt-e gondoskodás arra nézve, hogy a hajó kiemelésénél a német kormány megbízottai is jelen legyenek.

Az interpelláció hivatkozik arra, hogy a német kormány értesülése szerint a Lusitania utasoknál hadi csempész árut is szállított és ezért elsüllyesztése jogos lehetett, holott annak idején éppen a Lusitania elsüllyesztése miatt Amerikában Németországra nézve kedvezőtlen hangulat keletkezett. A kiemelésnél jelenlévő német megbízottak feladata lesz meggyőződni arról, hogy vajjon volt-e katonai muníció a hajón, azonkívül két tengeralattjáró torpedóval fel volt szerelve.

Szofia, jun. 19. A bulgária parasztdiktatura egyre szélsőségesebb politikai eseményekben nyilvánul meg. Még mindenkinek élénk emlékeztetés van, hogy a közelmúltban Sztambulinszki miniszterelnök milyen magatartást tanúsított a polgári elemekkel, sőt magával a királlyal szemben, úgy, hogy az intelligens városi lakosság egyrésze — a fenyegetések ha-

tása alatt — elhagyta a fővárost. Számítalan adat bizonyítja, hogy a bulgáriai paraszt pártot külföldi ügynökök izgatják s maga Sztambulinszki — tudtán és akaratán kívül — vak eszköz a kis antant ügynökeinek kezében.

Ilyen körülmények között nem csoda, hogy Bulgáriában a kommunista propaganda mindinkább tért hódít és attól tartanak, hogy Szófiában a forradalmi elemek kikiallikják a tanácsköztársaságot. Erre az esetre a kis antant kormányai már megegyeztek, hogy csapataikkal megszállják Bulgáriát.

E megállapodás eredményeként a múlt héten már demarsot adtak át Bukarestben a bulgár követnek, abból az alkalomból, hogy Sándor szerb király esküvője alkalmából bulgár komitási bandák — állítólag — betörték szerb Macedóniába és ugyanakkor román területen is garázdálkodtak.

Jellemző a helyzetre, hogy Nilsen, az Egyesült Államok szófiai követe közölte kormányával, hogy nincs többé biztonságtan és dltását nem tarthatja meg, ha nem tudnak amerikai tengerész-katonákat a követség védelmére.

Fitscheff tábornoknak, a romániai bulgár követnek a demarsot Görögország, Jugoszlávia és Románia nevében kézbesítette a román kormány, de Csehszlovákia képviselője is hozzájárult a demars kiadásához, melyben a komitási bandák leszerelését, a határőrszolgálat megerősítését s a határon levő tisztviselők kicserélését követelik.

Bécs, június 20. Azokat a tárgyalásokat, amelyeket az utóállamok képviselői 20 éves katonai és politikai szerződés megkötése céljából megkezdte, a jövő héten Prágában fogják folytatni. Pasic szerb miniszterelnök legközelebb Prágába érkezik és Benes cseh külügyminiszterrel fog tanácskozást folytatni.

Páris, jun. 20. (Havas.) A kamara elfogadta a Duna nemzetközivé tételéről szóló végleges statutumot, melyet Párisban 1921. július 23-án alapítottak meg nemzetközi egyezmény alakjában.

Róma, június 20. A kamara pénzügyi bizottsága a külügyi bizottsággal egyetértőleg elfogadta az Ausztriának nyújtandó hitelről szóló javaslatot, amit véleményezés végett terjesztettek elé. A javaslat legközelebb a kamara elé fog kerülni.

— Érdekes doktori avatások Szegeden.

A szegedi egyetem jogi kara ma tartott ülésén a szegedi egyetem jubileuma alkalmából Somogyi Szilveszter dr-t Szeged város polgármesterét az államtudományok honoris causa dr-ává leendő avatásra ajánlotta. Ugyanekkor ifj. Kövesdy Poor Elek és Diószeghy István joghallgatókat a jog- és államtudomány, Dudics Andor matematika és természettudományi kari hallgatót a bölcsészeti tudományok sub auspiciis gubernatoris doktorává avatják. A sub auspiciis gubernatoris doktorra avatás külsőleg ugyanoly formák között történik, mint a sub auspiciis regis.

Alkalmi vétel!

Vagyonrendezés miatt sürgősen eladó konyhaker-tészetre kiválóan alkalmas kert, rajta kis lakóházzal

Nemes-utca 7. sz.

A Nemes-utca párhuzamosan megy az István-utal és összeköti az Acél-utcát és a Margit-utcát.

A föld területe 950 négyszögöl.
Jelenleg felesbe van kiadva.

Ara 200 ezer kor.

Az adásvételi ügyet megkötethető a Hajdúföld szerkesztőségében, Piac-utca 59. délután 6 és 7 óra között.

Véget ért a cipészek sztrájkja

Bérmozgalmak Debrecenben

A drágaság szüntelen mozgatója az újabb és újabb sztrájkoknak és bérmozgalmaknak. Nem szervezett sztrájkokkal állunk szemben és semmiféle politikai cél nem mozgatja a munkásokat, csupán az elviselhetetlen kenyér- és élelmiszerárak. Ha a közönség nem is fogadja szimpátiával ezeket a mozgalmakat, de mindaddig, míg pusztán gazdasági érdekek szolgálatában áll és nem hatalmi kérdések előtérbe kerülésére törekszik, megérti azokat, mert a társadalom majdnem minden rétege egyformán küzdök a megélhetés minimumáért s a kiállításán jövőben nem bízva, minden eszközt megragad életstandardjának pillanatnyi megjavítása érdekében. A munkabér felemelésére irányuló mozgalmak árdragító hatása kétségen kívül megvan, de az emelkedő tendenciájú ár alakulás oka nem itt keresendő. Súlyos probléma ez, melynek csupán egyik kísérő jelensége a bérmozgalmak.

A pincérek éjszakai gyűlését tudvalevőleg a rendőrség nem engedélyezte. A pincérek erre elhatározták, hogy hétfőn délután tartják meg gyűlésüket az Otthon-kávéházban s a gyűlés tartamára minden üzemből kivonják a pincéreket s helyiségenként csupán egy pincért hagynak a vendégek kiszolgálására.

Az Otthon-kávéházban mintegy 150 pincér jelenlétében folyt le a gyűlés. A szakegyet vezetője bejelentette, hogy a vendéglősök és kávéosok a pincérek által kért százalékos rendszert nem fogadták el. A pincérek engedelményt tettek és lemondtak a százalékos részesedés tervéről, ellenben heti 300 korona fizetést kértek a kosztion kívül. Ezen az alapon indult meg újból a tárgyalás a munkaadókkal, kik csupán havi 800 koronát hajlandók megadni. A pincérek azonban ragaszkodnak követelésükhöz. Mértékadó körökben bizonyosra veszik, hogy sikerülni fog a megegyezés és nem fog kitörni a sztrájk.

A cipészek sztrájkja tegnap megszünt s az alkalmazottak már munkába is álltak. A cipészek 30 százalékos béremelést kértek 12 től visszamenőleg s kérték azt is, hogy bérüket a sztrájk tartamára is megkapják. A munkaadók azonban csupán a 30 százalékos béremelést adták meg, amiben az alkalmazottak megnyugodtak. A sztrájk békéltető tárgyalásaival kapcsolatosan szabályozták a felmondási határidőt is s azt kölcsönösen 14 napban állapították meg.

Hír szerint a téglagyári munkások is bérmozgalmat indítottak, de a fennforgó körülmények szerint itt nem lehet sztrájkokról szó.

Román lábához, magyar!

Azokat az arepirító idöket elevenítette fel a tegnapi főtárgyalás, amikor Debrecen város az ország nagyobbik felével együtt oláh megszállás alatt élte történelmünk leggyászosabb napjait. A lealázott magyar társadalom büszkén távortartotta magát a hódítóktól, de a társadalom bizonyos rétege, amelyben sem hazaszeretet, sem a magyar faj fájdalomában osztozó részvét nem volt, annál zajosabban sürgött, forgott az oláhok sáros csizmája körül s azt sem bánta, ha belerugtak.

Érthető a magyar társadalom felzudulása azok ellen, akik kompromittálták magukat az oláhokkal való társas együttlét, mulatozások, és magyargyalázások sorozatával.

Az oláh uralom után Puskás Jenő cikket írt a „Fehér Ujságban” *Zsidó lány kutyája* címmel. A cikk azt tárgyalta, hogy Geiger Hilda és egy *Brabantu* nevű oláh tiszt és annak „Magyar” nevű kutyája baráti viszonyban álltak egymással s hármában jelentek meg a nagy nyilvánosság előtt. Egy ízben egy cukrászdában Geiger Hilda így szól a kutyához: „Román tiszt lábához Magyar.” A francia műveltségű tiszt kutyája a magasabb etnikai szabályai szerint csakugyan a tiszt lábához telepedett. A cikk élénken kommentálta az esetet. Geiger Hilda magára nézve sértőnek találta a cikket és rágalmozás miatt bűnvádi eljárást indított Puskás Jenő ellen.

Tegnap délután 5 órakor tartották meg a főtárgyalást Visky Sándor törvénytörvényes társaselnök elnöklése alatt a debreceni kir. tör-

vényszéken. Geiger Hilda képviselője dr. Freund Jenő volt, míg Puskás Jenő védelmét dr. Kovács Béla látta el.

Puskás védője kérte a bíróságot, hogy a valódiság bizonyítását engedje meg, amit a bíróság elrendelt. A tanúk kihallgatása következett ezután. *Hardt* Gyuláné azt vallotta, hogy hallotta Geiger Hildától az inkriminált kifejezést, ifj. *Liszt* Nándor dr. tanu pedig gyakran látta, hogy Geiger Hilda ezzel az oláh tiszttel és „Magyar” nevű kutyájával sétált. *Lordnd* József, Geiger Hilda szakácsnője és ifj. *Vecsey* Zoltán azt állították, hogy Geiger Hilda nem barátkozott oláhokkal s tudomásuk arról nincsen, hogy Geiger Hilda ilyen kijelentést tett.

A bíróság elrendelte a mentő és terhelő tanúk szembesítését, de azok a szembesítés után is fenntartották vallomásukat.

A tanuvallomások után dr. Freund Jenő vádbeszédet mondott.

Kovács Béla védőbeszédében ifj. *Vecsey* és *Loránt* vallomásait azért nem fogadta el, mert nevezett tanúk szintén kompromittáltak magukat az oláh uralom idején s így tanuvallomásuk elfogult.

Puskás Jenő védőbeszéde után a bíróság tanácskozássra vonult vissza, majd kihirdette az ítéletet, mely szerint *bűnösnek mondotta ki Puskás Jenőt rágalmozás vétségében s ezért 2000 korona pénzbüntetésre ítélte. Puskás Jenő az ítélet ellen felebbezését bejelentette.*

Jánosi a szociáldemokrata pártban

A szociáldemokrata párt parlamenti frakciójához tartozó képviselők száma megszaporodott: *Jánosi* Zoltán, Debrecen III. kerületének képviselője, akit *Rassaiék* már egészen a magukénak tartottak és a pártok erőviszonyairól összeállított kimutatásokban is rendszerint a *Rassai-párthoz* tartozónak könyvelték el, *bejelentette a szociáldemokrata párt parlati frakciójához való csatlakozását.* Jánosi már különben tegnap is a szociáldemokraták között ült és hozzájuk hasonlóan vörös szegfűt viselt.

Különben *Jánosi* Zoltán a szociáldemokrata párt szervezeti szabályai szerint nem lehet tagja a párt parlamenti frakciójának, mert ehhez legalább 5 évi párttagság szükséges. Elnélfogva tehát *Jánosi* Zoltán, akit eredetileg pártönkivüli demokrata programmal választott

képviselőjévé Debrecen III. kerülete, mint pártönkivüli szociáldemokrata fog szerepelni a nemzetgyűlésen.

Payer Károly kijelentette, hogy ők a Ház tisztikarának megválasztásában nem vesznek részt.

A nekik felajánlott jegyzői tisztségre viszont *Hébelt* Ede dr-t jelölték. A szociáldemokraták állásfoglalása valószínűvé teszi, hogy hasonló állásfoglalásra jut a liberális pártszövetség is és nem valószínű, hogy a keresztény ellenzék jelöltjeire fognak szavazni a választásnál. A szociáldemokrata párt, mint értesülünk még nem határozott arról, vajjon az indemnitási vita keretében fogja-e felsorolni azokat a sérelmeket, amelyek a pártot a választás alatt érték, mert erre nézve még nem kaptak utasítást a pártvezetőségtől.

A tarpai választás körül

Nagy Ernőt, aki tudvalevőleg az első interpellációk egyikét jegyezte be a nemzetgyűlés interpellációs könyvébe, még pedig a tarpai választásról, félhivatalos helyről nyert közlés szerint a tarpai lemondott választási funkcionáriusok lemondó okiratukban olyan vádakkal illetik, amelyek rendkívül súlyos következményekkel járhatnak rá nézve. Többek között azt állítják, hogy a kommunistákkal ma is össze szokott ülni és kerületének a forradalomban részt vett embereit szervezi.

Ezek mellett a vádak mellett, amiket igen

szavahihető és igen komoly férfiak a nyilvánosság előtt emelnek, nem lehet szó nélkül elmenni, és mindaddig mindenki kénytelen neki hitelt adni, míg a cáfolat meg nem történik.

Ez a cáfolat azonban mindezekig nem jutott nyilvánosságra s így a súlyos vádak alapján feltétlenül meg kell indítani a vizsgálatot *Nagy* Ernő ellen, a kerület és az ország nyugalma érdekében is, mert sokkal kisebb jelentőségű vádak alapján más esetekben már azonnal bevezették az eljárást.

Pénzügyi tájékoztatás az ellenzéknek

Értesülésünk szerint *Kállay* Tibor pénzügyminiszter a délelőtti folyamán az egyes politikai pártok vezetőivel érintkezésbe lépett és *pénzügyi tanácskozásra hívta őket egybe.* E tanácskozást szerdán este tartanák meg a parlament épületében és ezen a miniszter tájékoztatná az ellenzéki pártok vezetőit az indemnitás és az adóreform alapelveiről, azért, hogy még a saúnét előtt ugy az indemnitás, mint az adóreform letárgyalható legyen. A tájékoztató értekezleten a *Rassai-párt* részéről *Rassai* Károly, a szociáldemokraták részéről *Peidl* Károly, a liberális ellenzék részéről *Ugron* Gyula, a *Sándor* Pál vesznek részt. Természetesen meghívást kapnak az értekezletre a többi ellenzéki pártok is, akik a saját hatáskörükben fogják kijelölni azokat, akik részt vesznek a tájékoztató megbeszélésen.

A Keresztény Nemzeti Egység Pártja

kedden este 7 órakor *Hegyeshalmi* Lajos volt kereskedelmi miniszter elnöklésével értekezletet tartott, melyen a pártnak majdnem minden képviselő tagja jelen volt. Az értekezleten megalakították a pártvezetőséget. A jelentés szerint a párt alelnöke lett *Csiléry* András volt népjóléti miniszter, háznyagok *Bartos* János és *Fehérvári* Ödön, párt igazgatók *Frühwirth* Mátyás. Megválasztották a pénzügyi bizottságot is, melynek tagjai *Ernszt* Sándor, *Huszár* Károly és *Wolff* Károly. Az értekezlet a párt részéről a nemzetgyűlésen betöltendő egyik alelnöki állásra *Huszár* Károlyt, az egyik jegyzői állásra *Bartos* Jánost jelölte.

A Keresztény Kiszgazda, Földműves és Polgári Párt pártelnöki tanácsa ma este 9 órakor értekezletet tartott, amelyen a párt a parlamenti bizottságokba való jelöléseket ejtették meg.

Revolveres utonállás a Salétrom-utcán

Kiskoru suhancok rablómerénylete

A hónap elején egy szép vasárnap délután két 11 éves fiu, *F. L.* és *M. A.* elmentek a moziba, ahol egy 7 felvonásos detektív drámát adtak. A két fogékony lelkű fiura nagy hatással volt az utonálló banditák vakmerő kalandja s már akkor kezdtek arról álmadozni, hogy ők is felesapnak rablóknak.

A múlt este azután, amint a Salétrom-utcában sétálgatva megvitatták a moziban látott detektív drámát, *F. L.* előrukkolt a tervével:

— Nekem van egy revolverem, meg késem — mondotta pajtásának. — Tamadjunk meg valakit! Most sötét van, nem ismerhet ránk senki.

A másik nem mondatta magának kétszer s máris egy kapu alá húzódtak, ahonnan az arramenőket kényelmesen megfigyelhették, őket azonban nem láthatta senki.

Lesben

Először egy hatalmas termetű munkásember haladt el mellettük, de azt nem merték megtámadni. Ezután két 17—18 éves leányt pillantottak meg, akik nevetgélve siettek hazafelé.

F. L. ekkor odaszólt társának: — Vigyázz jól. Én rájuk fogom a revolvert, te pedig vedd ki a zsebükből a pénztárcát!

M. A. azonban eleinte ellenkezett.

— Ezek nagyobbak, mint mi vagyunk. Hagyjuk őket — mondotta kissé remegő hangon. A másik azonban nem engedett. Erre azután mindketten megindultak a mit sem sejtő leányok után.

Adjátok elő a pénzt!

Mikor a két vakmerő fiu a lányok közelebe ért, F. L. előrántotta a revolvért és a bicskát s a megrémült lányokra szegezte. — Adjátok elő a pénzt vagy lelélek! — kiáltotta rájuk, majd elkezdte őket szidni. A lányok, noha jóval erősebbek voltak a fiatal utonállóknál, *reszkette hátráltak a revolver csöve elől* s a legkisebb ellenállást sem fejtették ki, mikor M. A. az idősebbik leány zsebéből kivette a 140 koronát tartalmazó pénztárcát.

Ezután a két fiu megfeyogetve az áldozatokat, hatalmas ugrásokkal a Király-utca felé futott. A lányok azonban, mihelyt az első ijedelemből magukhoz tértek, rögtön szóltak a Miklós-utca végén posztoló Tóth Sándor rendőrnek, aki átkutatva a környéket, hamarosan megtalálta a bűnösöket. A kis banditák ugyanis mikor a pénztárcát magukhoz vették, a *Király-utcaban egy kő alá dőltek el*, azután betérve a Miklós-utca haza akartak menni. Itt fogta el őket a rendőr, hogy mindkettőjüket felkísérje a rendőrségre.

Izgalmas hajsza

Eleinte a rendőr és előtte a két fogoly csendesen haladt előre a Miklós-utcán, csak M. A. méltatlankodott egy kissé, hogy őket lopással merik gyanúsítani. Mikor azonban egy utcasarokhoz értek, M. A. egy hirtelen mozdulattal a Király-utca felé futásnak eredt.

Erre a rendőr a másik fiut rábizta egy megbízható emberre, majd ő maga a szökevény után futott, aki a Király-utcaba érve az eldugott pénztárcát magához vette. Szerencsére azonban a közönség is figyelmes lett a hajszára és elfogta a fiut.

M. L. jobbnak látta, ha a pénztárcát előadja a megérkező rendőrnek, majd pedig társával együtt felment a rendőrségre, ahová a panaszosok is elkísérték őket. A panaszosok, *Liskay Sarolta és Pilka Mária* gyári munkálányok a központi ügyeleten részletes jelentést tettek az utonállók ellen, akik most már nem is tagadták tettüket. A megmozgás alkalmával azután kiderült, hogy ezek a fiatal betyárok nem is olyan veszedelmesek, mint ahogyan Liskayék gondolták.

Töltetlen volt a revolvere

Az a bizonyos revolver ugyanis, melytől a leányok annyira megrémültek, nemcsak használhatatlanul rozsdás, de emellett még töltetlen is volt. A munkálányok szégyelték is, hogy annyira megjéjtek, a megkerült pénztárca azonban jókedvre hangolta őket.

A rendőrség a vakmerő utonállók ügyét áttette a fiatalkorúak bíróságához. Valószínű, hogy a két fiu, mivel még csak 11 éves, most menekül a büntetéstől, nem lehetetlen azonban, hogy mindkettőjüket javító intézetbe fogják küldeni, ahol majd leszoktatják őket a rablósdi játékról.

Felismerték a személyleírásból

A debreceni rendőrség tegnap elfogta *Kónya Imre* hajdunánási születésű, 26 éves rovtomultu csavargót, aki már Debrecenben is több ízben követett el szélhámosaságot. Így többek között Medgyasszay Miklós árvaszéki elnököt is meglopta.

Legutóbb fában kereskedett, vett és eladott különböző famennyiségeket, melyek azonban csak a — holdban voltak meg. Kónya félt, hogy üzleti titkái hamarosan kiderülnek, ezért működését Debrecenből a Nagykörös melletti Kocsér községbe helyezte át. Itt vadházasságra lépett egy asszonnyal, de meglopta az asszonyt is és innen is elszökött. A kárvallott asszony feljelentette Kónyát a kocséri csendőrségen s a kocséri csendőrök táviratban megkereste a debreceni államrendőrséget, mely széleskörű nyomozást rendelt el. Kocséri csendőrök részéről Nemes József tiszthelyettes nyomozta a megszökött tolvaj után, s abban a feltevésben, hogy Kónya szülővárosában, Nánáson fog elrejtőzni, Debrecenen át Hajdunánásra utazott.

Debrecenbe érve jelentést tett a rendőrségen s felkereste a pályaudvari kirendeltséget is, ahol személyleírást adott a tolvajról. A tiszthelyettes távozása után *Nagy Gábor* pályaudvari rendőrnek feltűnt egy ember a III. osztályú váróteremben, akire jól ráillett a személyleírás. A rendőr igazolásra szólította fel, majd bekísérte a központi ügyeletre, ahol dr. *Mayer Andor* hallgatta ki a letartóztatottat.

Ez eleinte tagadásban volt, de amikor az esti vonattal Nemes tiszthelyettes visszaérkezett és felismerte benne Kónyát, bevallott mindent. Az elfogott csavargót a tiszthelyettes magával vitte Kecskemétre, ahol át fogják adni az ügyészségnek.

NAPI HIREK

— **Debreceni küldöttség a Kormányzónál**
Budapesti tudósítónk jelenti: Ismeretes, hogy Debrecen város polgársága a választások után gyűlésre jött össze és ezen elhatározták, hogy küldöttségileg keresik föl a Kormányzót és a kormányelnököt annak kifejezésül, hogy a lefolyt debreceni választások eredménye egyáltalán nem hű kifejezője Debrecen polgársága állásfoglalásának. A küldöttséget a Kormányzó szombaton délben fogadja vagy Budapesten, vagy Gödöllőn. A miniszterelnököt pedig ugyan csak akkor keresi fel a deputáció, melyben Debrecen polgárságának minden rétege képviselve lesz.

— **Érettségi vizsgálat.** A négyévfolyamu női felső kereskedelmi iskolában *Versényi Tibor*, a Debreceni Első Takarékpénztár vezérigazgatójának elnökletével tegnap fejezték be az érettségi vizsgálatot. Az eredmény nagyon jó, amennyiben a vizsgálatra jelentkezett 24 tanuló közül jelesen felelt meg 4 (Soltész Judit, Soltész Márta, Váradi Mária és Weisz Izabella) 11 felelt meg 9 (Bagossy Mária, Barna Erzsébet, Barna Mária, Blau Edith, Dávid Heléna, Friedmann Erzsébet, Kiss Sarolta, Kósa Adó és Miklós Magda) és megfelelt 10 tanuló. Egy tanuló a bizottság szeptemberben javító vizsgálatra utasított.

— **A betegsegélyző ügye.** A munkaadók, munkások és orvosok vasárnap közös értekezletet tartottak a betegpénztári tagok orvosi kezelése körül felmerült ismeretes nehézségek ügyében. Az értekezlet határozata értelmében kedden délben a munkaadók és munkások küldöttsége felkereste *Szabó Elek* tb. tanácsnokot, a betegsegélyző miniszteri biztost és memorandumot nyújtott át, melyben kérte a munkások orvosi kezelésének és gyógyszerekkel való ellátásának mielőbbi rendezését, mert a jelenlegi helyzet tarthatatlan és közegészségügyi szempontból is veszedelmes. A miniszteri biztos készséggel ígérte meg, hogy illetékes helyen szorgalmazni fogja a sürgős intézkedést.

— **A III. ker. egységspárt vezetősége** értesíti a párt tagjait, hogy *f. hó 21-én szerdán délután 5 órakor* a városháza kistanácstermében fontos pártügyek megbeszélése céljából *választmányi ülést tart.* A tárgysorozat rendkívül fontosságára való tekintettel a tagok *feltétlenül* megjelenését kéri a *Pártvezetőség.*

— **Felhívás a volt népszámláló biztosok hozzátartozóihoz.** Az a ább megnevezett urak hozzátartozóit arra kérem, hogy az itt felsoroltak jelenlegi tartózkodási helyét a városi statisztikai hivattal (városháza, fsz. 5. sz.) sürgősen közölni sziveskedjenek. Az illetők ugyanis a népszámlálási anyagokért kétszeri felhívásra sem jelentkeztek s a M. kir. Központi Statisztikai Hivatalnál visszatartott egy negyedrészes jutalékuk veszedelemben forog. A nevek a következők: Kiss László, Gaál Lajos, Kovács Gyula, Szikszay Béla, Obis Gyula, dr. Frick József, Malmos István, Borr Béla, Varga Lajos, Berecz Aladár, Szabó Károly, Salánky Ferenc, Szarukán István, Bethlehendi Sándor, Simon Zoltán, Ormós Lajos, Szondy Imre, Bay Zoltán, Nagy Ferenc, Molnár Béla, Törös Károly, Keizer Zoltán, Bakóczy László, Bence Mihály, Lente Miklós, Neuhauser Lajos, Csongor Dániel, Bihari Kálmán, Bakóczy Imre, Kókényesi Endre, Szatmári Antal. — Csobán Endre, főlevéltárnok.

— **Napsugár vagyonmentő-árverésre** mindennemű butor, berendezési-, használati-, ruházati tárgy, műtárgy, régiség stb. beadható folyó hó végéig, délelőttönként 9—2 óráig, **Piac-utca 10. l. alatt.** Telefon 10—10. Tárgyak vidékről is beküldhetők. Árverés: július 3, 4, 5-ikén.

— **Magyarország kikötője — Trieszt.** A St.-germaini szerinti Ausztria köteles az utódállamoknak s így Magyarországnak is mindama forgalmi kedvezményt megadni, melyek az illető állam területén szokásosak. Így Magyarország nincs megfosztva Trieszttől s elsősorban Olaszországgal kerül mondhatni szomszédi viszonyba, ami az export és import szempontjából igen lényeges, mert a statisztikai adatokat és a csonka ország mai gazdasági helyzetét véve alapul még mindig mintegy 5 millió líra értékű gyümölcsöt, zöldséget és egyéb mezőgazdasági terméket importálhat.

— **Alaptalanul megvádolt tanárjelölt.** Pár hónap előtt *Kovács Endre* hajduhadhazai tanárjelölt ellen feljelentés tétetett a debreceni kir. ügyészségen. Közben kiderült, hogy a Kovács ellen emelt vád alappal nem bír. A kir. ügyészség azóta lefolytatta a vizsgálatot, melynek során kitünt *Kovács* ártatlansága, minnek következtében az ügyészség a vádat el ejtette és az eljárást megszüntette.

— **Román bankok a fővárosban.** Romániai lapjelentések szerint a román bankok Budapesten fiókokat fognak felállítani a magyar-román kereskedelmi szerződés értelmében. A román pénzügyi intézetek filiali elsősorban a benzin és petroleum szállításokat fogják finanszírozni. Egyes fővárosi pénzügyi körökben nem hisznek a romániai bankok letelepedésében, mert a magyar kormány mindaddig nem adhat erre engedélyt, amíg a megszállott Erdélyben erőszakkal folytatják a vállalatok nacionalizálását.

— **A selmeci akadémia bányászháza Sopronban.** A cseh megszállás miatt régi otthonából száműzött erdészeti és bányászati főiskola Sopronban kapott menedéket. Az akadémia új otthonában is szeretné felépíteni a bányászházat, amivel Selmecbányán is rendelkezett. E célból a selmeci házat eladóvá teszik s a hiányzó összeget gyűjtés útján kívánják megszerezni. Kartonlapokat küldenek szét az országban, melyekre a soproni népszavazásnál használt szavazócédulák lesznek felragasztva. A szavazócédulák kétfélék, kék és sárgák, aszerint amint Magyarország vagy Ausztria érdekében történt a szavazás s mind el vannak látva a szavazást ellenőrző antant misszió hivatalos pecsétjével. Az előlapot a bányászat szimbolikus képei fogják díszíteni. A város egy ilyen lapot 1000 koronáért megváltott s a tanács elrendelte, hogy az bekeretezve a városi muzeumba kerüljön.

— **Szövőgyár Sopronban.** Az eddig osztrák területen működő Preisz és Társai szövőgyár Sopronba költözött s ott új gyártelepet rendezett be. A gyár a közeljövőben 600 szövőszékkel fog dolgozni, a csonka ország még csonkább textil iparának nagy nyereségére.

— **Nyomott hangulat a ló és szarvasmarhavásáron.** A tegnapi lóvásáron a felhajtás közepes volt, keresletjőformán semmi. A vásár irányzata lanya; vétel ugyyszólván nem is történt, ugy hogy árkiakulásról sem lehet beszélni. Leginkább a katonaság keresett remondákat, de az sem igen volt a vásáron. — A szarvasmarhavásáron a felhajtás szintén közepes volt, a hangulat itt is nyomott és határozott áresést lehetett észlelni. Vágómarha különként 68—72 koronás árban kelt; a szopós borju 85—92 koronás, a növendék marha pedig 55—60 koronás áron cserélt gazdát. Jó fejű tehenet 35—40 ezer koronáért lehetett kapni, de még ilyen árak mellett sem tudott a vételkedv megerősödni, úgyhogy a vásár irányzata mindvégig lanya maradt.

— **A bélyegpiac igazodik a tőzsdéhez.** Ott is háuse van és szakkörök szerint tartani fog még sokáig. Az érdeklődés középpontjában a háborus bélyegek állanak és a megszállott területen felülbélyegzett magyar bélyegek. Az új kibocsátású 1, 2, 6, 10, 40, 50 és 100 koronás magyar bélyegek iránt is nagy a kereslet. Gyűjtőink abban a helyzetben vannak, hogy e bélyegek szinte korlátlan birtokában előnyös cseréket bonyolíthatnak le a külfölddel. Filatelisták körökben tervezik, hogy szeptemberben bélyeg kiállítást rendeznek Budapesten.

— **A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége** ma, szerdán délután 5 órakor intézőbizottsági ülést tart a Nemzeti Hitelintézet helyiségében. A tagok pontos megjelenése kívánatos.

— **Megkezdődött az állatjovátétel kiszolgáltatása.** Budapestről jelentik: A múlt napokban történt meg első ízben, hogy Magyarország a trianoni szerződés könyörtelen szakaszai miatt kénytelen volt a jövátételi számlára állatokat átadni kártérítésül a kisantant államainak. A jövátételre való állatvásárlás a legnagyobb titokban történt s azt lehet mondani, hét lakat alatt. A vételről csak négyen tudtak, a pénzügyminiszter, Bud János államtitkár, Vass a mezőgazdák szövetkezetének igazgatója és Lickl államtitkár. A nagy mértékű vásárlások ellenére az állatok árai nem emelkedtek feltűnően, aminek egyik oka az, hogy ugyanarra az időre a kivittet beszüntették. Az első állatjovátételből Magyarország csak előleget adott. Görögország egyelőre 500 lovat kapott s ezt már át is vette Szegeden. A jugoszlávok már sokkal nagyobb számú lovat, továbbá juhot és marhát kaptak. Ezeknek átvétele Székesfehérvárról megtörtént és a szállítmány jó állapotban meg is érkezett Jugoszláviába. Hogy Jugoszláviának mennyire nincsen szüksége a magyar állatállományra, a legjobban bizonyítja az, hogy az állatokat a hatóságok elárusítják. Amíg ez megtörténik, a legelőkön helyezték el a magyar állatokat. Előzékenyen viselkedik Magyarországgal szemben Olaszország, amely őszig halasztást adott kötelezettségünk teljesítésére.

— **A gabonaellátás.** A közlelmezési miniszterium a szakminiszteriumokkal egyetértőleg hosszas tárgyalások után megállapodott az új termés forgalombahozatalának elveiben s egyuttal foglalkozott az ellátatlanok gabona-szükségletének fedezésével is. A közlelmezési tanács a miniszteriumok közötti tárgyalásokban lefektetett elveket jóváhagyta. A kérdés most a minisztertanács, majd a nemzetgyűlés elé fog kerülni. Az ellátatlanok keretét a javaslat kis változtatással fentartotta, nagyobb változás várható a malmokkal kötött kontingensszereződések ügyében, mert azokat a gabona árának rohamosan emelkedő tendenciája miatt rövidíteni kell. Az eddigi 1200 koronás megváltási árakat nem lehet továbbra is fenntartani, mert ez a malmok anyagi romlására vezetne. Az ellátatlanok részére szükséges gabonamennyiség beszerzését ezidén is a Futura és a tavaly is szerepelt egyes nagyobb cégek fogják lebonyolítani.

— **A lopott aranyláncot a szeretőjének ajándékozta.** Bakonyi Sándor nyiregyházi gazdalkodó jelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes feleségének 10 ezer koronát érő arany nyakláncot ellopta. A gyanu Bakonyi volt eselődjére, Arany Piroskára irányult, aki csak ne régiben jött Debrecenbe. Néhány nappal ezelőtt Arany Piroskát a debreceni rendőrség kihágás miatt letartóztatta és a rendőrségi fogdába zárta. Bakonyi feljelentésére a rendőrség erőlyes nyomozást indított a tettes után. Arany Piroskát a fogdából elővezették és vallatásra fogták. A gyanúsított leány a kihallgatás alkalmával elmondta, hogy az aranyláncot nem ő lopta, hanem a kedvese, Boza Miklós, aki szintén Bakonyiéknál szolgált.

— Tőle kaptam aztán a láncot „szerelmi jutalmul,” — mondotta a lány. — Később eladtam egy hajduszoboszlói ékszerésznek, aki 2400 koronát fizetett a láncért. A kapott pénzben egy pár cipőt, harisnyát és cukrot vettem s most már egy fillér sincs belőle. A rendőrség a lopással kapcsolatban nyomozást indított Boza Miklós kézrekerítésére, Arany Piroska ellen pedig orgazdaság büntetése miatt bűnvádi eljárást tett folyamatba.

— **A lakásépítési akció.** A miniszterelnök vezetésével működő országos lakásépítési tanács szűkebb bizottságot küldött ki azzal a megbízással, hogy az építkezési akció támogatására adandó egy milliárd korona állami támogatás felhasználására vonatkozólag dolgozzon ki részletes javaslatot. Értesülésünk szerint a kormánynak az a szándéka, hogy ezt a szűkebb bizottságot messzebbmenő hatáskörrel és intézkedési joggal ruházza fel. A kormány olyan mértékű meghatalmazást akar adni ennek a bizottságnak, amelynek révén végérvényesen dönthet olyan ügyekben, amelyekben eddig a minisztertanács jóváhagyását kellett kikérnie.

N A P I R E N D

Szerda 1922 június 21

Prot.: A'ajos. Kath.: Alajos.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 8-8 óráig.

Kollégiumi könyvtár nyitva délelőtt 9-12-ig, d. u 3-5-ig.

Csokonai-színház este nyolc órai kezdettel „Szulamith”.

Intim kabaré, előadás fél 9 ó.

Modern kabaré, előadás háromnegyed 9 ó.

Nyári színpad este 9 órakor a Magyar Házban.

— **Kereskedelmi tárgyalás Ausztriával.** Most kezdődik meg újra a néhány napra megszakított kereskedelmi tárgyalás Magyarország és Ausztria között. Bécsi illetékes körökből arról értesülünk, hogy a tárgyalás minden valószínűség szerint néhány napon belül eredménnyel is fog járni. A delegátusok hangulata mindkét részről a legkedvezőbb és biztosra veszik, hogy a fenforgó színtalan akadály ellenére is pár napon belül sikerül megegyezni a két állam kereskedelmi forgalmának érdekében.

— **Művészeti előadás és sétahangverseny a műtárlaton.** A kedvezőtlen időjárás sem csökkentette a városháza dísztermében rendezett nívós tárlat tömeges látogatottságát. Különösen a délutáni órákban volt élénk az érdeklődés. Ma, szerdán délután fél 6 órakor tart előadást *Toroczkai* festőművész a modern festészeti törekvésekről. Az előadás erősen hézagpótló, mert a debreceni közönségnek kevesebb alkalma van e téren tájékozódni. Ugyan az előadás keretében fog szerepelni *Páricsy Pál* jeles hegedűművész, aki régi szatirikus magyar darabokból állítja össze műsorát. A műpártoló egyesület mindennap hasonló változatos műsoru előadásokat tart s ezek csak fokozzák azt a nagy érdeklődést, amely méltán nyilvánult meg már eddig is a debreceni képzőművészek munkássága iránt.

— **Nemzetközi keleti vásár Lembergben.** A lengyel keleti vásár jelentősége a nagyszámú rendezett vásárok jelentőségét túlhaladja azon oknál fogva, mert földrajzi helyzete következtében Lemberg a lengyelországi bevásárlókön kívül a vásár alkalmával magához vonza a román, orosz, ukrán és az u. n. Ranszaatok bevásárlóit is. A magyarok részvételére a vásár vezetősége nagy súlyt helyez s épen ezért különös kedvezményeket is biztosított. Így a helypénzeiket nem francia frankokban, hanem — miként a lengyel áruváltók részére — lengyel márkában szabták meg igen alacsonyan. 1 m² padlóért 1500-6000 lengyel márkát kell fizetni. Megfelelő számú jelentkezés esetén a magyar kiállítók részére külön magyar pavilionszoborban állnak. Tekintettel arra, hogy a magyar mezőgazdasági, vas- és gépipar, a vegyészeti ipar, de a faipar termékei iránt is igen nagyfokú érdeklődés nyilvánul meg Lengyelország és az azt környező államok bevásárlói részéről is, a hazai gazdasági élet érdekében volna, hogy e vásáron a magyar mezőgazdaság és ipar minél nagyobb számban és minél kiválóbb képviselőivel vegyen részt. A vásáron való jelentkezés határideje június 30. A vásár magyar nyelvű prospektusai, melyek az összes feltételeket tartalmazzák, valamint a jelentkezési ívek már megérkeztek. A vásár vezetősége által a vásár rendezésével megbízott Magyar-Lengyel Kereskedelmi Kamara (V., Vigadó-tér 3.) a vásáron való részvételre vonatkozó mindennemű felvilágosítást készséggel megad s jelentkezéseket elfogad. A Magyar-Lengyel Kereskedelmi Kamara természetesen szállítmányozási és biztosító vállalatokkal, valamint az Idegenturizmi és Utazási Vállalattal összeköttetésbe lépett a vásáron való részvétel minden irányu megkönnyítése céljából.

— **Itt van már az első lov-gias ügy.** Kaas Albert báró, Almásy László és Prónay György utján provokáltatta Nagy Ernő nemzetgyűlési képviselőt a nemzetgyűlés mai ülésén Kaas Alberttel szemben elhangzott közbeszólása miatt.

— **Fellünett kellenek mindenütt** a Huszthy András műtermében (Egyház-tér 3.) készült érettségi tabló képek. Izlés és tökéletesség, — ugy a beállításban, mint a kidolgozásban — jellemzik a fenti műterem minden munkáját.

— **A temesvári tőzsde,** melyet a magyar kereskedelem a háboru előtt pár évvel állított fel a Romániában s különösen a „hódított” magyar területeken általános gazdasági zavarok miatt stagnál. Az amugy is csekély tőzsdei forgalmat a bankok benyolítják le.

— **Jegyzők kongresszusa.** A községi jegyzők tegnap délelőtt országos kongresszust tartottak a régi képviselőházban. A kongresszuson 31 vármegye egyesülete nevében 250 kiküldött vett részt, akik 2848 jegyzőt és aljegyzőt képviseltek. Az elnöki széket *Morva János* mezőkövesdi főjegyző foglalta el. A közgyűlés első tárgya dr. *Koncz János* egyesületi főjegyző lemondása volt, aki a választás sikertelen akciójából kifolyólag határozta magát a lemondásra. Dr. *Koncz János* meghatva mondott köszönetet a bizalomért. Most két parlament ülésedik, — mondotta lelkes hangulat közben — az egyik a nemzetgyűlés, a másik a jegyzők parlamentje. Igaz, hogy ott nincs egy jegyző sem, viszont itt nincsen egyetlen veres szekfűs képviselő sem. Az országos kongresszus a Himnusz hangjai mellett oszlott szét.

— **Bulgáriában a kommunista propaganda** mindinkább tért hódít és attól tartanak, hogy Szófiában a forradalmi elemek kikiáltják a tanácsköztársaságot. Erre az esetre a kisantant kormányai már megegyeztek, hogy csapataikkal megszállják Bulgáriát. E megállapodás eredményeként a múlt héten már demarché-ot adtak át a bukaresti bolgár követnek abból az alkalomból, hogy *Sándor* szerb király esküvője idején bolgár komitási bandák állítólag betörték szerb Macedóniába és ugyanakkor román területen is garázdálkodtak. Jellemző a helyzetre, hogy *Nilson*, az Egyesült Államok szófiái követe közölte kormányával, hogy nincsen többé biztonságban.

— **Májusban egy milliárd volt a vámjövövelem.** Májusban különösen a nagymérvű élőállat-export következtében közel 500 millió koronára rugott az exportvám. A külföldi be-özönlő iparcikkek szintén fél milliárd importvámot eredményeztek. A vám összege tehát közel egy milliárd volt. Miután a behozott cikkek vámjá tetemesen nagyobb, ez a vámjövövelem szomorú képét adja kereskedelmi jövövelemünknek.

SZÍNHÁZ.

Rang és mód. Mintegy a Szigeti-centenarium késői kihangzásaképen a nagy színész és jeles drámaíró egyik legkedvesebb és legmaradandóbb értékű színművét újította fel tegnap este a Csokonai-színház. A felújítás sikeres is volt, mert hiszen a *Rang és mód* egyszerűségükben is friss szemmel meglátott alakokat vitt színpadra s ezek még ma is frissen hatnak. A drámaíró öntudatlanul is átvette a nagy színész tapasztalatait s ebből származik a színmű legfőbb értéke: az anyagbeosztás ökonómiaja s az alakok éles körvonala és határozott színei. Ezeket az alakokat jó együttes tette elevenné tegnap este a Csokonai-színház színpadán és voltak olyan jelenetek, amelyekben meg tudták adni a Szigeti-darab távlatát, hangulatát és levegőjét is. Elsősorban az ensemble vezéralakja, *László Gyula*, aki bölcsen kedélyes, egyszerű, szíves és meleg tudott lenni amellet, hogy büszkeségének indulatában felibe nőtt az együttesnek. Kevés színpadi csinálmány volt a *László Gyula* alakításában, de annál több szív, emberi humor és emberi jószág s ez csapott ki játékból a nézőtérre. Egyenranguan társult hozzá *Székelly Zizi*. Az egyszerű, érzélgéstől mentes kedvesség, nagyon tiszta és nagyon finom hangok, amiket tegnap este megütött: *Székelly Zizi* szép tehetségének teljes kiérését jelentik s még egy más értéket, az öntudatosságot is: egy felesleges gesztusa és rosszul intonált hangja sem volt. *Árkossy né Szabó* Irma apróságokban emelkedett ki inkább, mint az átfogó erőben, de ott annál inkább érvényesült éles gerincadó képessége, nyugodtsága. *Rubinyi* férfiasága, *Zollán* közvetlensége és *Lux* Erzsi mértéktartó játékmódora jó kiegészítői voltak az együttesnek és *Szigeti* is érdekes volt. Talán érdekesebb is, mint ahogy a darab tónusa megkivánja, mert hiszen *Auenburg* gróf nem okvetlenül marionett-figura, ahogy Szigeti tegnap este már maszokban is színpadra állította. Szigetinek kétségkívül mindig nagy hajlandósága volt erre s tény, hogy a maszk számára drámában sokszor csaknem életkérdéssé vált, mert gyakran csak néhány szava van. De a maszk a legerősebb külső moduláció, épen ezért a lélekre is visszahat, mint ahogy hatása

alól nem tudta kivonni magát a nagyon tehetős Szigeti Jenő sem. Sem tegnap este, sem még egy néhány más alkalommal az utóbbi időben.

Színház és mozgószínházak közleményei:

Sulamith Rózsa Lili vendégfelléptével a Csokonai színházban. Sikertelt nagy nehézségek árán Rózsa Lilit a debreceni közönség körül rajongott kedvencét néhány estére lekötni. Rózsa Lili szerdán a Sulamithban, ebben a hatalmas nagy operában kezdi meg vendégszereplését. Az igazgatóság semmi áldozatot nem kímél, hogy ezt a kitűnő darabot még az ideai szezonban műsorra hozhassa. A darab erőssége lesznek: Heltay Bródy, Szalma, Szigeti, Torma, Földes, Csolnaky. A darab öt estét is van műsoron.

Sierra Bill igen érdekes kaliforniai történet. Egy rablóvezérről szól, aki szerelmes lesz egy színésznőbe, s kalandos életét otthagya nőül is veszi. A rablóvezér társai azonban üldözik hitlen társukat s mikor börtönbe kerül, gunyolják ablaka előtt. Felesége szabaddítja ki és újból egyesülnek a boldogságban. A kalandor filmeket felülmúlja ez a film azzal, hogy ragyogó színes felvételek bőségesek le a nézőt. William S. Hart cowboy király játékaival magával ragadja a néző. Bemutatja az U-ania 7, 9 től.

Páris gyermekei a kis hazálanok, az évad legnagyobb művész eseménye, lebutíncsél, egyre növekvő érdekességű történet, a francia filmművészet remeke, pénteken kerül az Apolló

műsorára. Három órás előadások kezdete 6 és 9 órakor.

Jókai Mór örökbeesü regényét a Lélek-idomart mutatja be ma az Apolló, mind a két rész egy előadásban. Előadások 5-7 és 9 kor. Jegyelővétel.

DEBRECZENI KALAPGYAR Széll Gergely

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek Piac-u. 63. sz.

SPORT

MKASE-DEKASE. Miskolc és Debrecen kereskedő csapatai vasárnap találkoznak barátságos mérkőzés keretében az Új-ó-téri sporttelepen. A MKASE utóbbi időben erősen fejvált, neves fővárosi csapatokkal erősödött meg: Rakottzay, Szentgyörgyi, Csady, úgyhogy a DEKASE-val, a legjobb vidéki kereskedő csapattal való találkozás nagy érdeklődésre tarthat számot.

Magyarország főiskolai atletikai bajnokságai. A DTE nagyterdei pályáján rendezte meg a DEAC a magyar főiskolai atletikai bajnokságokat. A verseny régen látott elsőrangú atlétákat hozt össze, a BEAC, MAFC, KEAC, DEAC, KGASE, MOGAAC, DGASE, SAAC legnevesebb atlétái indulnak. Lejőnnek Csethey, Bedő, Benedek, Beracs, Kulcsár, Kolombán, akiknek a vidéki nevesebb atlétákkal való küzdelme szép eredményeket fog hozni.

Az Újságírók-Bírák újabb mecsz. Tagadhatatlan tény, hogy az utóbbi időben kevés olyan sportélvezet-

ben részesült a debreceni közönség, mint az elmúlt héten tartott Újságírók-Footballbírák mecszé alatt. Most mindkét fél lázasan készül a szombat délutáni találkozásra, mely a DTE nagyterdei pályáján fog 5 órai kezdettel lezajlani. Az újságírók csapata a színészekkel megerősödvé fogja a küzdelmet felvenni a footballbírák csapatával. A színészek közül Heltay, Unger és Rubinyi fognak a csapatba főerősségként beilleszkedni. A footballbírák is hosszabb tréninget folytatnak, az eső dacára is n'pok óta amerikai tréninggel készülnek az újabb találkozóra amely eldönteni hivatott azt, hogy ki a legény a gáton.

A DTE football-szakosztálya ma, szerdán este 8 órakor ülést tart.

APRÓ HIRDETÉSEK.

KUN JÓZSEF kés- és műszerműves Debrecen. Széchenyi-u. 1. szám

Házmestert ki kocsis teendőket végez, azonnal felveszek.

Forgács István műbőrás Bádógs-u.

Műtárgyakat ugymint értékes festményeket, porcellánt, ezüst tárgyakat, régiségeket legmagasabb áron vásárol keresztényen megüjtő. Szappanos-u. 16.

Vasabroncs kisebb vagy nagyobb mennyiségben kapható Piac-utca 59. sz.

Használt butorok és antik szekrény eladó. Szent Anna-utca 5. emelet.

Bélyeggyár és vésőintézet PAULÓ I. Batthyányi-utca 22. Telefon 1365.

Kaucióképes üzletkezelő felvétetik Hungária gőzmosó és kelmefestő vállalat. Cégtulajd. Libányi András Péterfia 4. szám

A tőzsde Magyar korona: 57. Budapesti zárlat

Magyar hitel 2450, Osztrák hitel 780, Angol-Magyar 780, Leszámitoló bank 780, Magyar-Olasz 316, Jelz hitelbank 250, Hazai bank 650, Salgó 10175, Rimamurányi 8150, Közuti 1390, Déli vasút 3150, Alkalmazás 15300, Keresk. bank 7400, Általános takarékpénztár 1230, Pesti hazai 24000, Borsod-miskolci 4200, Concordia 2650, Budapesti gőz. 8100, Gizella 2400, Hungária 3100, Viktória 10450, Beosini 3175, Kohó 9200, Általános kőszén 16550, Urikányi 9900, Adria 12000, Atlantic 2450, Levante 8800, Trust 2580, Gans-Danubius 68300, Ganz villamos 14500, Lipták 498, Magy. acél 3400, Schlick 1245, Wörner 705, Brassói 78.0, Izzó 8450, Spódium 2000, Hazai faterm. 2900, Klotild 3875, Erdő 780, Nasic 14650, Neusch Licht. 490, Orsz. fa 1405, Telefon 5600.

Valuták

Napoleon 3525-3555, Angol font 4075 4125, Dollár 920-930, Francia frank 7825-7875, Márka 290-300, Lira 4400-4500, Osztrák kr. 5.80-6.00 Rubel 2950-3150, Lei 600-05, Szokol 1786 06, Svájci frank 18950-19950, Korona dinár 1190-1210, Lengyel marka 2200-2300.

Devizák

Amsterdam 388-3, Koppenhága 18800, -19300, Krisztiania 15000-15600, London 4075-4125, Berlin 29000-30000, Milánó 4475-4525, Páris 7800-7900, Prága 1785 1805, Stockholm 23400-900, Svájc 17600-17700, Bécs 570-590, Zágráb 29500-30500, Newyork 927-937.

Zürichi zárlat

Berlin 164.00 Holland 202.50, Newyork 521. London 2339, Páris 4520, Milánó 2550.00, Brüsszel —, Prága 1005.00, Budapest 57, Zágráb 177.50, Bukarest —, Varsó 12, Bécs 3.75, Osztrák lebeljegzett 4.00.

Nemestémpének piaca,

Az aranypiacra kevés a vevő. Napoleonban kis élénkség van. Napoleon 3540, 20 koronás magyar arany 354-50, dupla dukát 3700. Az ezüst piacon ezüst korona 75-77, forint 198-200.

Terménytőzsde.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 4175-4225, fehérmegyei 4150-4200, pestmegyei 4150-4200, rozs 3300-3350, takarmány árpa 3150-3250, sörárpa 3250-400, köles 2800-2825, zab 3400-3550, tengeri 3275-3300, repace 44-46, Korpa 1900

Sertésjelentés.

Szabadvári maradvány 1511 sertés, 10 süldő, 4 malac, érkezett 173, eladott 41. Árak: Zsirsertés fiatal nehéz 160-80, könnyű 135-80.

Elcserélném

emeletes bérházamat olyan földszintes házzal, melyben csupán egy elfoglalható 5 szobás modern lakás van. Ez esetben öt szobás modern lakásomat azonnal átadnám.

CIM A HAJDUFÖLD KIADÓHIVATALÁBAN, PIAC-UTCA 59.

Aranyért, Ezüstért budapesti magas árakat fizetek Kramer Simonffy utca 17.

Dollárt, ARANY, EZÜST pénzt, mas idegen pénzt legdrágábban veszek DEBRECZEN, Kossuth-u. 11. Idegen befizetések legolcsóbban. T. 903.

Ha olcsó és jó cipőt akar venni, okvetlen nézze meg Kovács Vilmos raktárát az Iparkamara épületében a Törvényszékkal szemben a Turul cipőraktár volt vezetője.

Gazdasági VÁS ÁRUH, takarékhonynák és bútorvasalások, lemezedények beszerezhetők: Bakos István vas-kereskedésében. Csapó-utca 88. sz.

Nehéz az élet, jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessenek, hol kevésbé használt finom férfi ruhák állandóan kaphatók. Vár-utca 2. SZ. (Zenedével szemben)

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részv.-T.

Készít minden a sokszorosító iparba tartozó munkát, ugymint könyveket folyóiratokat, rovatos ivetket, falragaszokat, levélpapírokat, borítékokat, gyász lapokat, eljegyzési és esküvői őrtesítéseket, névjegyeket, bali meghívókat Debreczen, Piacz-u. 59. sz.

Irodistanó

ki a könyvelésben jártas, gyorsirni tud, alkalmazást nyerhet. Csakis gyakorlattal bírók küldjék be ajánlatukat a fizetés megjelölésével „Gyakorlott” jellegre.

Olmot keres megvételre lapunk kiadóhivatala.

Alkalmazást nyer esti hat órától 10-ig

Kifutó

gyerek vagy lány lapunk kiadóhivatalában,

Lapkihordó asszonyok felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-u. 59.

Birinyi Róza

kifogástalanul fest, tisztít mindennemű ruhát legrövidebb idő alatt. Gyászruhát 24 óra alatt. Csapó-u. 17. Színházi átjáró.

Szeplő ellen

Dr Intassy Szeplőkenőcse csálhatatlan és ártalmatlan. Kapható szaküzletekben vagy utánvét mellett Dr Intassy Kosmetikai Gyógyintézetben, Budapest, Kossuth Lajos-utca 4. Minden egyéb szépségábról tájékoztató füzet ingyen.